

Posudek vedoucí bakalářské práce

Název bakalářské práce: Žáci z dětského domova z pohledu školního psychologa

Autorka bakalářské práce: Aneta Muchová

Diplomantka téma bakalářské práce zvolila na základě svých dosavadních odborných zkušeností z prostředí dětského domova a rozhodla se sledovat specifika práce školního psychologa při zajišťování péče o žáky z dětského domova. Čtenáře nejprve seznamuje se systémem školních poradenských služeb, s jednotlivými poskytovateli těchto služeb i s jejich legislativním vymezením. Významně se věnuje tématu dětí v ústavní výchově, popisuje jak systém této péče, tak projevy a obtíže často pozorované u dětí žijících v dětských domovech. Věnuje se také otázce přínosů a rizik ústavní výchovy jako takové. Na teoretický základ navazuje praktická část, ve které se diplomantka snaží naplnit definovaný cíl bakalářské práce – sledovat, jak školní psychologové přistupují k žákům z dětského domova a zjistit, zda jsou na školní psychology v souvislosti s péčí o žáky z dětských domovů kladeny specifické nároky. Pro realizovaný výzkum volí kvalitativní metodologii, data sbírá prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s pěti psycholožkami působícími v různých základních školách. Získaná data kóduje a následně kategorizuje, pro prezentaci výzkumných zjištění volí techniku vyložených karet. Jednotlivé kategorie bohatě ilustruje citacemi jednotlivých školních psycholožek. V diskuzi dává svá zjištění do souvislosti s výsledky českých i zahraničních výzkumů a konstatuje, že zodpověděla na kladené výzkumné otázky a naplnila cíl bakalářské práce.

Teoretická část

Teoretická část je vystavěna tak, aby úzce souvisela s následující částí praktickou, téměř se neobjevují nadbytečné kapitoly či odstavce, které by diplomantka později nevyužila. Autorka se snaží o velmi precizní popis zejména školních poradenských služeb. Je patrné, že velkou oporu přitom čerpá v textech doktorky Zapletalové a důraz klade na tatáž témata (klíma třídy, studijní styl). Jako vhodné by se jevilo dovolit si více se odpoutat od dostupné literatury, možnou překážkou však může být, že rozsah českých zdrojů o školní psychologii je omezený.

Praktická část

V praktické části diplomantka popisuje zvolenou metodologii a následně předkládá sebraná data, která postupně analyzuje a interpretuje. Popis metodologie má všechny potřebné náležitosti, byť by mohl být podrobnější. Diplomantka vhodně zdůvodňuje zvolené metody, opírá se přitom o relevantní metodologickou literaturu. Za zvážení by stál podrobnější popis procesu analýzy a interpretace dat (detailnější vysvětlení toho, jak diplomantka získala jednotlivé kódy včetně jejich charakteristiky; následně popis procesu třídění kódů do kategorií). Představení obsahu jednotlivých kategorií diplomantka vhodně doprovází bohatými citacemi informantek, předkládaný text je tak čtivý a živý, čtenář si může dobře představit názory školních psycholožek.

Formální náležitosti práce

Bakalářská práce splňuje požadavky na práci tohoto formátu ve smyslu úpravy textu. V textu se téměř neobjevují gramatické chyby. Diplomantka pracuje s aktuální českou i zahraniční literaturou, a to v teoretické i praktické části.

Na některých místech textu jsou patrné obtíže v použití odborného jazyka, např. při popisu práce školního psychologa na s. 12 („školní psycholog provádí krizovou intervenci“) nebo při charakterizování specifík žáků z dětského domova (použité spojení „aktuální míra intelektových schopností“ namísto „aktuální úroveň intelektových schopností“) apod. Diplomantka často a ne zcela vhodně pracuje se slovem „provést“.

V některých místech diplomantka zbytečně mnohokrát opakuje totéž, např. v kapitole 7.5 v úvodu vymezuje jednotlivá doporučení školních psycholožek pro zlepšení situace, vzápětí je začíná popisovat. Lze předpokládat, že tak činí v zájmu čtenáře – pro jeho lepší orientaci. Přesto se takové opakování může jevit jako nadbytečné.

Závěr a návrh hodnocení

Diplomantka v průběhu zpracování bakalářské práce prokázala schopnost formulovat výzkumný záměr, vyhledat související odbornou literaturu a pracovat s ní, vytvořit design výzkumu a tento následně realizovat. V průběhu zpracování se setkala s mnoha těžkostmi, zejména ve chvíli, kdy se snažila získat výzkumná data. Do vyhledávání školních psycholožek a komunikace s nimi vložila nemalé úsilí. V průběhu zpracování bakalářské práce bylo možné pozorovat značný rozvoj dovedností diplomantky: naučila se přesněji pracovat s odborným jazykem v teoretické i praktické části. V praktické části prokázala schopnost práce s výzkumnými daty, která dokázala skutečně rozbít na jednotky, přestrukturovat je a nahlížet na ně z nové perspektivy (nezůstala u původního citování jednotlivých psycholožek k mnohem komplexnějšímu pohledu na výzkumná data).

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 10. 9. 2018
PhDr. Barbora Lucká, Ph.D.